

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เศรษฐกิจสุโขทัย

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

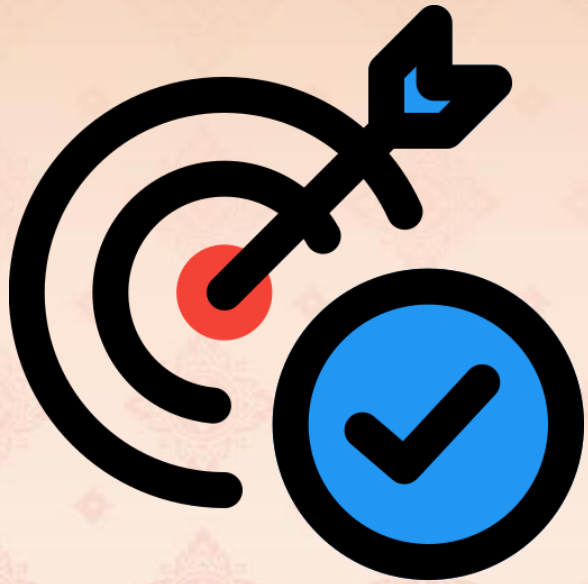
ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

เศรษฐกิจสุโขทัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เราจะเรียนเรื่อง : เศรษฐกิจสุโขทัย

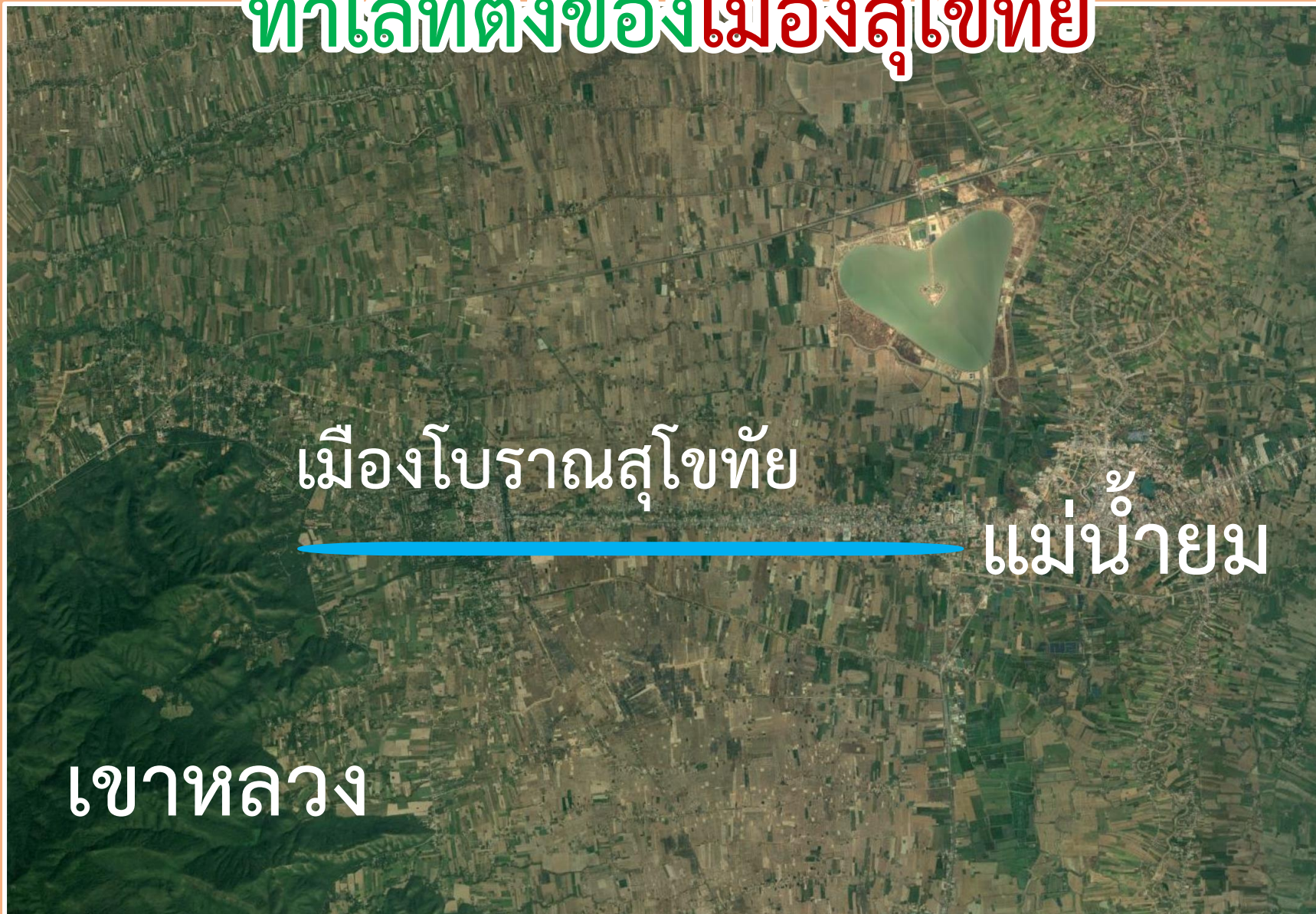
เพื่อ : อธิบายลักษณะสำคัญของ

ระบบเศรษฐกิจสุโขทัยได้ พร้อมทั้ง

ยกตัวอย่างสินค้าสำคัญของสุโขทัยได้

ทำเลที่ตั้งของเมืองสุโขทัย

เมืองโบราณสุโขทัย

แม่น้ำยม

เขาหลวง

Map of Sukhothai Historical Park

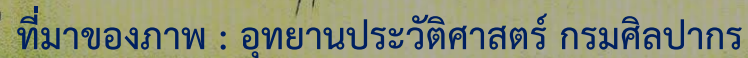

Sukhothai Historical Park

Fax. 0 5569 7310

ที่มาของภาพ : อุทยานประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร

“ตริบูร”

การขุดสระ รอบศาสนสถาน

ตระพัง (บ่อน้ำ)
กว่า ๗๐ แห่ง
ในเมืองสุโขทัยเก่า

ทำเลที่ตั้งของพิษณุโลก vs สุโขทัยโบราณ

พิษณุโลก

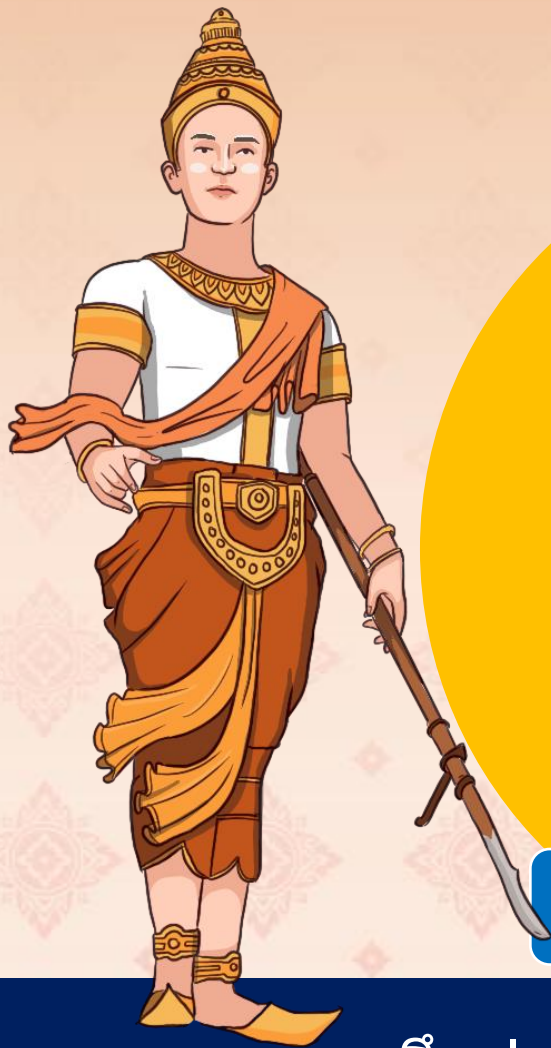
สุโขทัยโบราณ

คำถามชวนคิด ??

“เราจะรู้สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย
(ซึ่งผ่านมาถึง ๗๐๐ ปีแล้ว) ได้อย่างไร”

ตัวอย่างหลักฐาน

จารึกพ่อขุนรามคำแหง (จารึกหลักที่ ๑)

ที่มาของภาพ : พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี

ในน้ำมีปลาในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ (ภาษีผ่านทาง)

ในไพร่ ลู่ทาง (ตามสะดวก) เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย

ใครจักใคร่ค้าช้าง ค้า ใครจักใคร่ค้าม้า ค้า

ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทอง ค้า...

...ไพร่ฟ้าหน้าใส(สามัญชน) ลูกเจ้าลูกขุน... (ขุนนาง)

...สวนดูแท้แท้ (ไต่สวนให้ถ่องแท้)

จึงแล่งความแก่ (เ)ชาด้วยชื่อ (ตัดสินคดีแก่คู่ความโดยเที่ยงธรรม)

บ่เข้าผู้ลักมักผู้ช่อน... (ไม่เข้าข้างคนผิด)

...คนใดชี้ข้างมาหา (ขอพึ่งบารมี) พาเมืองมาสู่ (ขอเป็นเมืองขึ้น)

ช่วยเหลือเพื่อกู้ มั่นบ่มีข้าง บ่มีม้า...

...บ่มีเงิน บ่มีทอง ให้แก่มัน

ช่วยมันตั้งเป็นบ้านเป็นเมือง

ได้ข้าเลือกข้าเสีย (จับได้ข้าศึกเป็นเชลย)

หัวฟุงหัวรบก็ดี บ่ฆ่าบ่ตี... (จับเชลยศึกได้มากก็ไม่ฆ่าไม่ทำร้าย)

รัฐสุโขทัยเก็บภาษีค่าผ่านทางหรือไม่ ?

เจ้าเมืองบ่อเอื้องกอบ (ภาษีผ่านทาง)

ไม่เก็บ

.....

ไพร่สมัยสุโขทัยเลือกอาชีพอย่างไร ?

...ในไพร่ ลู่ทาง (ตามสะดวก) เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย
ใครจักใคร่ค้าช้าง ค้า ใครจักใคร่ค้าม้า ค้า
ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทอง ค้า...

อิสระ มีเสรีในการประกอบอาชีพ

.....

ข้าราชการสมัยสุโขทัยตัดสินคดีความอย่างไร ?

...ลูกเจ้าลูกขุน... (ขุนนาง) ...สวนดูแท้แท้ (ไต่สวนให้ถ่องแท้)
จึงเล่าความเก่าด้วยชื่อ (ตัดสินคดีแก่คู่ความโดยเที่ยงธรรม)
บ่เข้าผู้ลักมักผู้ช่อน... (ไม่เข้าข้างคนผิด)

..... อย่างเป็นธรรมและรอบคอบ

รัฐสุโขทัยทำอย่างไรกับคนที่มาขอความช่วยเหลือด้านการเงิน ?

...คนใดขี่ช้างมาหา (ขอพึ่งบารมี) พาเมืองมาสู่ (ขอเป็นเมืองขึ้น)
ช่วยเหลือเพื่อกู้ มั่นป่มีช้าง ป่มีม้า...
...ป่มีเงิน ป่มีทอง ให้แก่มัน ...

ให้ความช่วยเหลือ

.....

รัฐสุโขทัยจัดการเชลยศึกอย่างไร ?

...ได้ข้าเลือกข้าเลือก (จับได้ข้าศึกเป็นเชลย)

หัวฟุงหัวรบก็ดี บ่ฆ่าบ่ตี... (จับเชลยศึกได้มากก็ไม่ฆ่าไม่ทำร้าย)

ไม่ทำร้ายกัน

.....

สินค้าที่ถูกกล่าวถึงในจารึก มีอะไรบ้าง ?

.....ข้าว ปลา ช้าง ม้า วัว ควาย เงิน ทอง.....

สินค้าที่ถูกกล่าวถึงในจารึก มีอะไรบ้าง ?

ข้าว ปลา ช้าง ม้า วัว ควาย เงิน ทอง

.....

เศรษฐกิจในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงต้น)

ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม

...ใครจักใครค้าช้าง ค้า
ใครจักใครค้าม้า ค้า
ใครจักใครค้าเงินค้า ทอง ค้า...

เศรษฐกิจในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงต้น)

เกษตรกรรม

...เมืองสุโขทัยนี้ดี
ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว...
(มีชลประทานที่ดี)

เศรษฐกิจในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงกลาง-ปลาย)

สุโขทัย

สุพรรณภูมิ + ละโว้
= อโยธยา

รัฐสุพรรณภูมิ และ รัฐละโว้
รวมกันเป็นหนึ่ง สถาปนาอยุธยาเป็น
เมืองหลวงใหม่และได้รุกรานสุโขทัย
หลายครั้ง จนรัชกาลต่อ ๆ มาต้องยอม
อ่อนน้อมต่อกษัตริย์อยุธยา

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

ผลของสงคราม : สุโขทัยปราไชย

ให้พระขนิษฐา พญาลีไทย
ซึ่งเป็นพระมเหสีขุนหลวงพ่งั่ว

ครองเมืองสุโขทัย

สมเด็จพระบรมราชาธิราช (ที่ ๑) หรือ ขุนหลวงพ่งั่ว

ผลของสงคราม : สุโขทัยปราศัย

ย้ายเมืองหลวงมายังพิษณุโลก

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

กษัตริย์อยุธยาได้ริเริ่มทำเตาเผาเครื่องกระเบื้องในสุโขทัยไปขายเมืองจีน

เพราะว่าดินดีกว่าที่อื่นเรียกว่า

เครื่องกระเบื้องสังคโลก

พาน

จาน

คนโท

โครงสร้างหน้าจั่วหลังคา

ท่อน้ำ

เตาทุเรียง

คำถามชวนคิด ??

ภาพดังกล่าวน่าจะจำลองมาจาก
ข้อความใดในจารึก

...เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้าง ค้า
ใครจักใคร่ค้าม้า ค้า ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทอง ค้า...

ชั้นปฏิบัติ

สรุปความรู้จากการศึกษาจาก

สื่อ powerpoint

เรื่อง : เศรษฐกิจสุโขทัย

ใบงานที่ ๗

เรื่อง : เศรษฐกิจในอาณาจักรสุโขทัย
(กิจกรรมกางปลาพระร่วง)

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑ นักเรียนศึกษาสื่อ powerpoint
เรื่อง : เศรษฐกิจสุโขทัย
- ๒ นักเรียนทำใบงานที่ ๗
เรื่อง : เศรษฐกิจในอาณาจักรสุโขทัย
(กิจกรรมกางปลาพระร่วง)

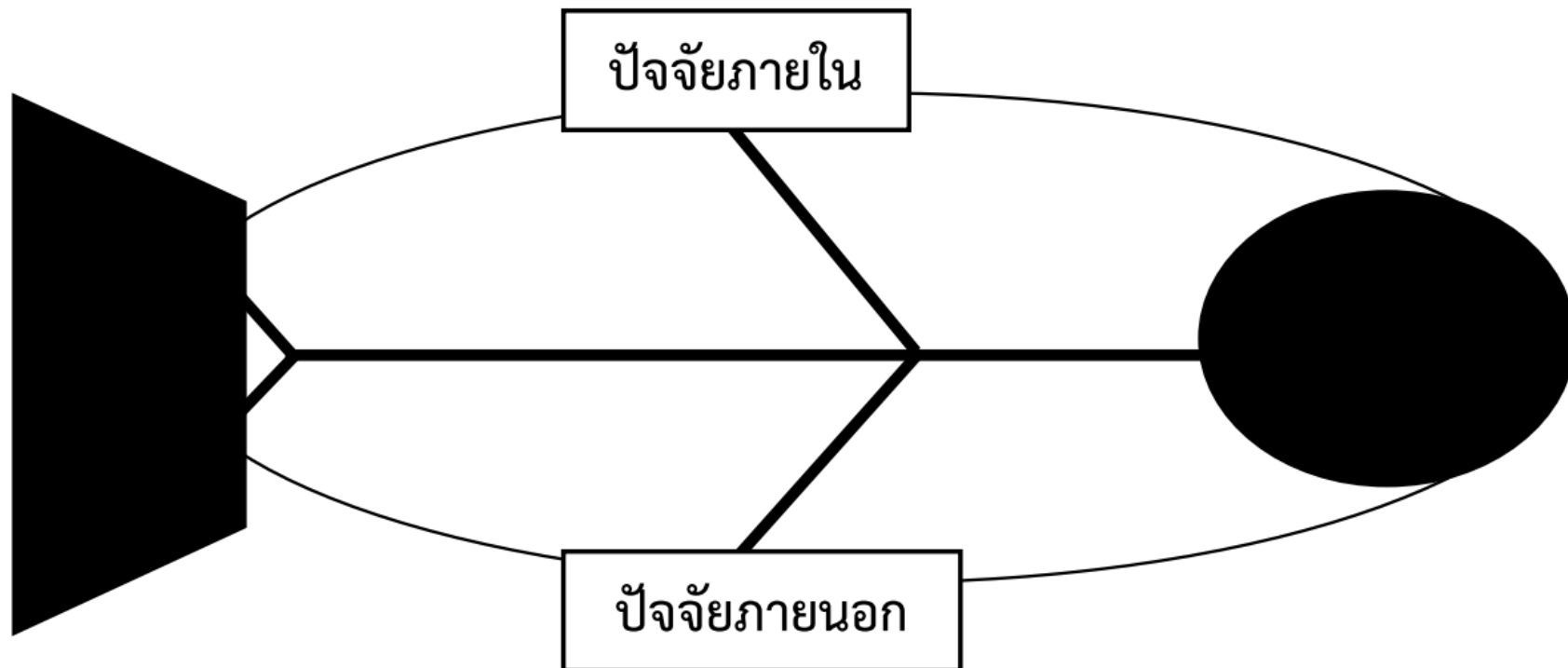
คำชี้แจงกิจกรรมครูปลายทาง

- ๑ ครูแจกใบงานให้นักเรียนศึกษา
และลงมือทำ
- ๒ ครูอ่านคำสั่งในใบงาน
- ๓ ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ
ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๗ เศรษฐกิจในอาณาจักรสุโขทัย

(กิจกรรมกางปลาพระร่วง)

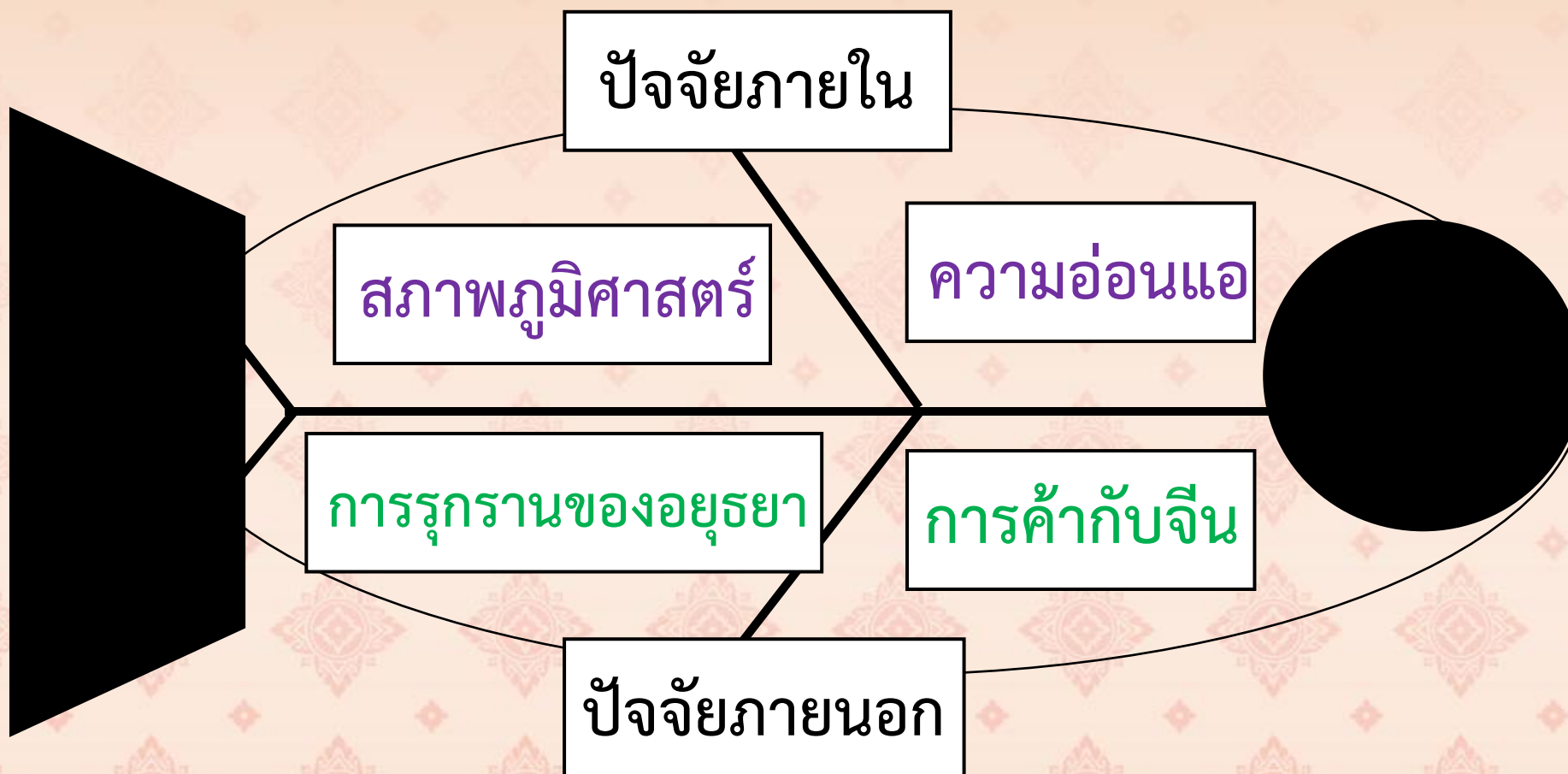
จงสรุปปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย
หลังรัชกาลพญาลิไท ด้วยแผนผังกางปลาอย่างง่าย ๆ

เฉลย

ใบงานที่ ๗ เศรษฐกิจในอาณาจักรสุโขทัย

จงสรุปปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยหลังรัชกาลพญาลิไท
ด้วยแผนผังก้างปลาอย่างง่าย ๆ

สรุปบทเรียน

เศรษฐกิจสุโขทัย

เศรษฐกิจในอาณาจักรสุโขทัย

ช่วงต้น

เศรษฐกิจแบบเกษตรกรรม และการค้า
ทางบก โดยเฉพาะการค้าแร่โลหะ
แต่ไม่เก็บภาษีค่าผ่านทาง (จังกอบ)

ช่วงกลาง-ปลาย

ย้ายเมืองหลวงลงมาพิษณุโลก ตกอยู่
ภายใต้การปกครองของอยุธยาแล้ว
มีอุตสาหกรรมการทำเครื่องสังคโลก

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ความเจริญและความเสื่อม ของอาณาจักรสุโขทัย

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่

<https://www.dltv.ac.th>

คนเรา..มีหลายแง่หลายมุม
...อย่าปักใจในสิ่งที่ไม่รู้แจ้งเห็นจริง....